

Неделен преглед на пазарите на капитал

11.11.2024 - 15.11.2024

ИНДЕКС	ВРЕДНОСТ	НЕДЕЛНА ПРОМЕНА	YTD %
S&P 500	5.870,62	-2,1%	23,1%
NASDAQ	18.680,12	-3,1%	24,4%
DAX	19.210,81	0,0%	14,7%
МБИ 10	8.970,13	1,9%	46,7%
Nikkei 225	38.642,91	-2,2%	15,5%
SHANGHAI COMPOSITE	3.330,73	-3,5%	12,0%
Злато (фјучерс)	2.570,10 \$	-4,6%	24,1%
Нафта (Brent)	71,04 \$	-3,8%	-7,8%
ОБВРЗНИЦИ	ЦЕНА	НЕДЕЛНА ПРОМЕНА	YTD %
US 10Y	96,9	-1,4%	-3,1%
Germany 10Y	99,0	0,2%	-0,4%
MACEDO 2028 Y	89,5	0,1%	3,6%
ВАЛУТИ	ВРЕДНОСТ	НЕДЕЛНА ПРОМЕНА	YTD %
DXU	106,6	1,6%	5,5%
EUR/USD	1,05	-1,7%	-4,5%
КБ ИНВЕСТ-ФОНДОВИ	ЦЕНА	НЕДЕЛНА ПРОМЕНА	YTD %
ПАРИЧЕН	139,9368	0,0%	2,2%
ОБВРЗНИЦИ	151,1321	0,1%	4,3%
БАЛАНСИРАН	218,3858	-0,3%	15,3%
МБИ10	376,7813	1,5%	43,6%
АКЦИИ	117,1193	-0,7%	13,3%
ЗЛАТЕН	102,4026	-6,2%	20,2%

*Извор: Refinitiv; Македонска берза

- САД

Акциите загубија дел од минатонеделните добивки, поради неизвесноста околу политиките на новата администрација на новоизбраниот претседател. Финансискиот и енергетскиот сектор продолжија да профитираат од очекувањата за дерегулација и олеснувања за спојувања, додека цената на биткоинот оствари раст од 32,46% од денот на изборите, поттикната од надежите за полабава регулација на дигиталните валути.

Спротивно на тоа, акциите од секторот здравство остро паднаа. Во четврток вечерта беше објавено дека Роберт Ф. Кенеди Џуниор ќе биде номиниран за министер за здравство, што

ги засили стравувањата за потенцијални удари врз фармацевтската индустрија и јавните здравствени програми.

Производителите на електрични возила (ЕВ), особено Тесла, беа меѓу најголемите губитници. Иако акциите на Тесла пораснаа за 42,63% во понеделникот благодарение на најавата дека Илон Маск ќе игра клучна улога во новата администрација, акциите паднаа кон крајот на неделата. Reuters потврди дека администрацијата планира да го укине даночниот кредит од 7.500 долари за купување ЕВ возила. Најголем удар претрпе Rivian, чијашто акција падна за 14,3%.

Инфлацијата во октомври беше во согласност со очекувањата, со раст од 0,2% на општо ниво и 0,3% на основната инфлација (без храна и енергија). Меѓутоа, годишната инфлација се зголеми на 2,6%, пред сè поради високите трошоци за домување.

Претседателот на Федералните резерви, Џером Пауел, изјави дека нема индикации за итна потреба од намалување на каматните стапки што ги намали очекувањата од 64,6% на 58,4% за намалување на каматните стапките за 0,25% во месец декември. Истовремено, очекувањата за намалување на каматните стапките за 1 процентен поен до крај на годинава потона од 41,3% на 32,6%.

Приносот на 10-годишните државни обврзници достигна највисоко ниво од 4,51% од месец јуни. Меѓутоа, приносите на општинските обврзниците останаа речиси непроменети. Корпоративните издавачи беа активни, а спредот беше зголемен поради големото издавање нови обврзници.

- **Европа**

Паневропскиот индекс STOXX Europe 600 се намали за 0,69% што е веќе четврта недела по ред на пад. Неизвесноста околу трговските политики на новата администрација на Трамп, политичките превирања во Германија како и претпазливите изјави на претседателот на Федералните резерви, Џером Пауел, влијаеја врз пазарот. Францускиот CAC 40 изгуби 0,94%, германскиот DAX остана речиси непроменет, додека италијанскиот FTSE MIB порасна за 1,11%. Британскиот FTSE 100 забележа мал пад.

БДП на Обединетото Кралство забележа раст од само 0,1% во третиот квартал, што е значително намалување во однос на претходните 0,5%. Производството во септември падна за 0,1%, најмногу поради слабото индустриско производство. Само градежниот сектор беше светла точка со раст од 0,8%. Во исто време, растот на платите (без бонуси) се намали на 4,8%, што е најниско ниво во последните две години, додека невработеноста забележа благ раст. Главниот економист на Банката на Англија, Хју Пил, предупреди дека инфлаторните притисоци сè сеуште високи.

Податоците од еврозоната го одржуваат оптимизмот за „меко приземјување“ на економијата. БДП во третиот квартал порасна за 0,4%, а Европската комисија проектираше раст од 0,8% за 2024 година и покрај очекувањата дека економијата на Германија ќе се намали за 0,1%. Вработеноста продолжува да расте, со пораст од 0,2% во третиот квартал.

Европската централна банка едногласно го поддржа октомвриското намалување на каматните стапки за 0,25 процентни поени. Одлуката беше донесена заради сè посилните трендови на намалување на инфлацијата како и потребата да се заштити реалната економија. Според ЕЦБ, овој чекор е и форма на „осигурување“ против потенцијалните економски ризици. Централната банка потврди дека идните одлуки ќе зависат од економските податоци, без однапред утврдена патека за каматните стапки.

- **Азија**

Јапонските берзи ја завршија неделата со пад, индексот Nikkei 225 се намали за 2,2%, а поширокиот TOPIX за 1,1%. Слабиот јен даде донесе одредена поддршка на акциите, но загриженоста за можни зголемувања на царините од администрацијата на Доналд Трамп го намали оптимизмот, особено кај компаниите-извозници во САД.

Јенот падна на ниво од 155 јени за еден американски долар, од претходните 152,6. Јапонските власти повторно предупредија дека ќе реагираат на прекумерни движења на валутата. Победата на Трамп ги поттикна очекувањата за инфлаторни политики, што би можело да влијае на плановите на Федералните резерви и Банката на Јапонија (BoJ).

BoJ од октомври потврди дека каматните стапки би можеле да се зголемуваат постепено, со цел достигнување 1% до втората половина на 2025 година. Приносот на 10-годишните јапонски државни обврзници се зголеми на 1,07% од претходните 1.00%.

Јапонскиот БДП порасна за 0,2% во третиот квартал, забавувајќи од претходните 0,5%. На годишно ниво, растот изнесува 0,9%, намалување од 2,2%. Главен двигател беше приватната потрошувачка (што прави повеќе од половина на економијата), поттикната од еднократно намалување на данокот и повисоки летни бонуси.

Кинеските берзи забележаа пад – Shanghai Composite Index се намали за 3,52%, а CSI 300 за 3,29%. Во Хонг Конг, индексот Hang Seng изгуби 6.28%. Загриженоста за дефлација и можните царини од администрацијата на Трамп влијаеја врз довербата на инвеститорите.

Индексот на потрошувачки цени се зголеми за само 0,3% во октомври, што е помалку од очекувањата, додека цените на производителите паднаа за 2,9%, продлабочувајќи ја дефлацијата што започна во 2022 година.

Сепак, некои економски податоци беа охрабрувачки. Малопродажбата на годишно ниво порасна за 4,8% што е највисок раст од февруари. Индустриското производство порасна за 5,3%, но сепак под очекувањата. Урбаната невработеност се намали на 5%.

Цените на нови станови во октомври се намали за 0,5%, што е најмал пад од март. Ова е резултат на владините мерки, како намалување на каматите на хипотеки, олеснување на купувањето станови и намалување на даноците.

Можности за инвестирање во наредниот период

Во 2024 година, економскиот раст на најголемите економии имаше тенденција на опаѓање или слабеење, иако некои податоци укажуваа дека глобалните економии сеуште се силни и резистентни, а централните банки дека успешно се справија со инфлацијата без да предизвикаат позначајни намалувања на економскиот раст. Намалената куповна моќ на потрошувачите, делумно предизвикана од инфлацијата и слабиот раст на реалните плати предизвика пад на реалната потрошувачка што се одрази врз резултатите на некои ланци кои продаваат стоки за широка потрошувачка.

Од друга страна, централните банки кои сеуште водат рестриктивна монетарна политика, воздржано и внимателно се обидуваат да ја олабават постепено монетарната политика и да ги подржат економиите со нови свежи пари. Растот на невработеноста во САД, намалувањето на нови вработувања и помалку отворени нови работни места се сигнали за слабеење на пазарот на труд, па оттука и ФЕД најави намалување на каматните стапки во септември, како и дополнителни намалувања кон крајот на 2024 година. Во ваков амбиент, цените на берзанските стоки почнаа да се намалуваат, но сеуште постои ризик од раст на цените како резултат на геополитичката нестабилност и можните ескалации на нови конфликти во Блискиот исток. Во очекување на намалување на каматните стапки и избегнување на рецесијата, инвеститорите преферираа инвестирање во акции, обврзници, но и во циклични компании, особено во оние кои работат на проекти поврзани со вештачката интелигенција, електрични возила, виртуелна реалност и слично. Во третиот квартал од годината, се забележа секторска ротација кон дефанзивните сектори, комунални услуги, здравство и акции кои исплаќаат повисоки дивиденди.

Во овие услови, фондовите на КБ Инвест АД Скопје нудат можност инвеститорите да остварат соодветен принос во новонастанатите трендови и промени.

Имено, КБ Инвест - Балансиран и КБ Инвест - Обврзници се оптимални за покonzервативни инвеститори кои сакаат да остварат повисок принос од кеш фондовите и депозитите. За оние инвеститори кои очекуваат дека ќе има намалување на каматните стапки за поттикнување на економскиот раст, што поволно влијае врз растот на златото, фондот КБ

Инвест - Златен е одлична можност, заедно со фондот KB Инвест - Обврзници како поконзервативна опција.

Од друга страна, фондот KB Инвест - Акции и KB Инвест - МБИ10 нудат одлична можност за инвеститорите кои очекуваат дека ќе се избегне рецесија и ќе се стабилизираат монетарните политики на глобално ниво. За инвеститорите кои сакаат да заштедат на пократок период, на кратки рокови до 1 година, а воедно да остварат атрактивен и стабилен принос, најповолен е фондот KB Инвест - Паричен.